

Boganmeldelser.

Fr. Gottl. Der Wertgedanke, ein verhülltes Dogma der Nationalökonomie. (Jena, Gustav Fischer 1897).

Forfatteren beklager Værdilovens nuværende Tilstand, søger at finde Grunden til den og at komme til Klarhed over, hvorvidt det er en vedvarende nødvendig Tilstand. Det »tilhullede Dogme«, som han finder liggende til Grund for samtlige Værditheorier, er dette: »Es sei der Wissenschaft unter dem Sprachzeichen »Werth« ein Gegenstand vorgesetzt, der als der Eine, für jedermann nämliche und selbe seiner Erledigung harret«. Hvad han ønsker at betone er, at man, før man skrider til at løse Spørgsmaalet om, hvad Værdien er, maa opkaste det »kritiske« Spørgsmaal, om der eksisterer et saadant »Singulærobjekt«. Efter at have opkastet Spørgsmaalet søger han det løst gennem en Opregning af forskellige Forfatteres forskelligartede og i alt Fald tilsyneladende indbyrdes modsigende Definitioner af Værdien — og kommer til det Resultat, at man paa dette Grundlag hverken kan bekræfte eller benægte »Singulærobjektets« Existens. Den anden Del af Opgaven, en Undersøgelse af Spørgsmaalet paa Grundlag ikke af Definitioner, men af Nationaløkonomiens reale Indhold, har han foreløbig

Boganmeldelser.

Fr. Gottl. Der Wertgedanke, ein verhülltes Dogma der Nationalökonomie. (Jena, Gustav Fischer 1897).

Forfatteren beklager Værdilovens nuværende Tilstand, søger at finde Grunden til den og at komme til Klarhed over, hvorvidt det er en vedvarende nødvendig Tilstand. Det »tilhullede Dogme«, som han finder liggende til Grund for samtlige Værditheorier, er dette: »Es sei der Wissenschaft unter dem Sprachzeichen »Werth« ein Gegenstand vorgesetzt, der als der Eine, für jedermann nämliche und selbe seiner Erledigung harret«. Hvad han ønsker at betone er, at man, før man skrider til at løse Spørgsmaalet om, hvad Værdien er, maa opkaste det »kritiske« Spørgsmaal, om der eksisterer et saadant »Singulærobjekt«. Efter at have opkastet Spørgsmaalet søger han det løst gennem en Opregning af forskellige Forfatteres forskelligartede og i alt Fald tilsyneladende indbyrdes modsigende Definitioner af Værdien — og kommer til det Resultat, at man paa dette Grundlag hverken kan bekræfte eller benægte »Singulærobjektets« Existens. Den anden Del af Opgaven, en Undersøgelse af Spørgsmaalet paa Grundlag ikke af Definitioner, men af Nationaløkonomiens reale Indhold, har han foreløbig

ladet ligge. Det har kun været ham om at gøre at vække Værdiforskningen til Selvbesindelse. Alligevel er der Anledning til at tro, at den anden Fremgangsmaade vilde have været mere frugtbringende. I alt Fald stiller det sig for Anmelderen saaledes, at da al økonomisk Virksomhed har sin Grund i en Vurdering af den Nytte, der opnaas ved Virksomheden, er netop denne Vurdering det »Singulærobjekt«, hvis Forklaring forlanges af Nationaløkonomien. Vurderingen kan optræde under mange forskellige ydre Former (Bytteværdi osv.), men hvad det gælder om, er at finde den fælles Grund for alle Formerne. Trods al Uenighed med Hensyn til Grundsynspunktet maa det lille Skrift anbefales til enhver, der beskæftiger sig med Værdiproblemet. Ved sin æggende Form, sin skarpe og ofte træffende Kritik vækker det til Eftertanke og maner til ikke at tage sit Udgangspunkt fra vage og ikke tilstrækkelig gennemtænkte Definitioner.

E. M.

Ernest Ludlow Bogart: Die Finanzverhältnisse der Einzelstaaten der nordamerikanischen Union (Jena, Gustav Fischer, 1897).

Med stor Flid har Forfatteren samlet et overordenlig betydeligt Materiale, vedrørende de nordamerikanske Enkeltstaters Finanslovgivning, Skattevæsen, Indtægter, Udgifter og Statsgæld, og han har fremstillet Resultaterne i en klar og overskuelig Form. Disse Finansforhold have — med Undtagelse af de Betragtninger, som forskellige af Staternes Formue-